

Úvodem mého stanoviska k výše uvedenému článku mi dovoluete konstatovat, že s podstatnou částí myšlenek pana Richarda Biegela bytostně souhlasím. Ano, Praze téměř zoufale chybí podrobnější prostorové „regulativy“ a „hlavní architekt“ či „regulační komise“. K další části autorovy stati mám vztah, pravda, téměř opačný.

Především je nutno konstatovat, že nová výstavba administrativního domu v severozápadní části Letenské pláně u jedné z dopravně nejfrekventovanějších pražských křižovatek – Na Špejcharě – je navržena přesně dle platného územního plánu. Proto na ni bylo dne 13. 6. 2003 vydáno územní rozhodnutí. Připomínky k výstavbě jsou tedy připomínkami k územnímu plánu a měly být uplatněny mnohem dříve, v době jeho schvalování na podzim 1999. Ale v té době z řad odborníků kunsthistorie, jako je pan doc. R. Švácha, či členů Klubu Za starou Prahu, jako je pan R. Biegel, nebo ekologů jako pan JUDr. Kužvar žádná nesouhlasná stanoviska nezazněla a činí tak teprve dnes. Dovoluete mi vyjádřit se k hlavním tézím Richarda Biegla, volně citovaným:

„Letenská pláň je nejlepší tak, jak je dnes.“ Nesouhlasím. Nejde o autochtonní urbanistický prostor, jako spíše o „nedokončenou píseň“ při vzniku Velké Prahy v 19. a 20. stol. Zde se „jen“ zastavila rozvíjející se různorodá (bloková, či rozvolněná) výstavba městských částí – Holešovic, Bubeneč, Dejvic a částečně Prahy 1. Právě kompoziční „nedokončenost“ tohoto, nejen geografického, protějšku pražských Vinohrad a významného urbanistického horizontu v těsné blízkosti Pražského hradu, byla výzvou našim předchůdcům k řadě architektonických soutěží. To, že z nich nevyšla závazná regulace tohoto prostoru, není „prozíravé rozhodnutí“, ale urbanistický kostlivec ve skříni HMP, podobně jako třeba dostavba Staroměstské radnice apod.

Výstava v létě loňského roku v Sále architektů Staroměstské radnice („Letná, historie a vývoj prostoru“) ukázala, že právě Josef Gočár, jako poslední z velké generace našich prvorepublikových architektů zabývajících se tímto prostorem, dal jednoznačnou variantu možného rozvoje. A není vůbec důležité, zda byl jeho návrh schválen úředníkem či ne (ostatně tehdy platný regulační plán Letné existoval a stejně, asi naštěstí, se podle něj nestavělo). A není pravda, že nebyl inspirací

(možná obousměrnou) již na Letenské pláni, v souladu s Gočárovým návrhem realizovaných velkoměstských objektů. Od obytného „bulvárového“ bloku „Molochova“ J. Havlíčka či budov Ministerstva vnitra K. Roškota, až k budovám technického muzea a dalších. A je to jen náhoda, že dnes platný ÚP HMP má plošnou rezervu pro významnou veřejnou stavbu („ZKC“ – kultura, církev) správně v západní části Letenské pláně, „na centimetr přesně“, jako je v Gočárově návrhu z roku 1938? Shodou okolností přímo naproti námí navrhované stavbě.

Gočárova základní myšlenka soustředit velkoměstskou zástavbu po východním, severním a západním obvodu Letenské pláně, ale její střed ponechat volný, bezzástavbový, mi i dnes připadá správná a těžko překonatelná. Ostatně v existenci „volné“ pláně se Gočár s panem Biegelem dokonale „shoduje“. Navíc ve většině variant, i pozdějších (Gočár, ale i například J. Řehoř či J. Krise, soutěž na budovu Národního shromáždění, 1947) se nalézá jedno společné: postup velkoměstské zástavby od Molochova k západu podél severní hrany dnešní třídy Milady Horákové. Samozřejmě bez velkokapacitního stadionu Sparty v těchto místech městského centra zcela nevhodného. To ale nevylučuje téměř jakékoliv varianty řešení budoucnosti vlastního Letenského prostoru. Zde souhlasím s R. Biegelem, že je potřeba rychle vypsát soutěže pro tento a podobné prostory v hlavním městě.

„Nová výstavba ničí vilovou zástavbu památkové zóny Bubeneč.“ Nesouhlasím. Obytné a dožilé domy v místech stavby nikdy s vilovou čtvrtí Bubeneč netvořily rostlý urbanistický ani ideový celek. To, že jsou v hranicích úředně vyhlášené památkové zóny, neznamená, že k ní patří i významově.

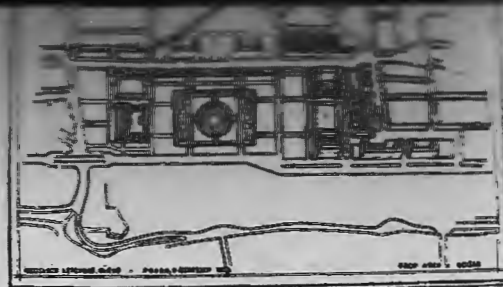
Vždy od ní byly odděleny tělesem buštěhradské dráhy. Zatímco první vily na sever od dráhy začínaly vznikat po polovině 19. století jako typické vily rodinné, tak takzvané „vily“ ve zbytkovém pásu mezi železniční drahou a třídou M. Horákové byly řešeny jen jako nájemné domy a stavěny ve zcela jiné časové etapě (1910 – 1925). Dobroslav Libal je v době zpracovávání urbanistické zastavovací studie charakterizoval jen jako jakýsi „přesah“ bubenečské zástavby přes buštěhradskou dráhu, relikv dřívější předměstské zástavby, svou kvalitou nesouvisějící s vlastní vilovou čtvrtí. Zdeněk

Lukeš navíc upozornil na ztrátu charakteru vilové zástavby danou odkrojením zahrad u těchto domů při přetrasování třídy M. Horákové počátkem 20. století. Navíc domy, které pan Biegel považuje za urbanisticky i architektonicky tak hodnotné, měly vždy vztah k zástavbě Špejcharu (6 + 1 NP) a ne k bubenečské památkové zóně.

Nová výstavba na jejich místě je tedy zcela mimo vlastní vilovou zástavbu na sever od železnice, a bude-li realizována v celém pásu dle schválené zastavovací studie, urbanisticky i hygienicky tuto nesmírně cennou vilovou zástavbu oddělí od frekventované velkoměstské komunikace zejména zde v místech zaústění do portálu budoucího tunelu pod Stromovkou. Díky nové výstavbě bude i budoucí rychlodráha v trase dnešní železnice v těchto místech vedena v tunelu pod zemí, což opět prospěje klidovému charakteru památkové zóny.

Proto zcela chápu a vážím si profesionálního rozhodnutí orgánů památkové péče ve prospěch revitalizace tohoto problémového prostoru. Odmítám jakékoliv naznačování korupce a podobných praktik naznačovaných v článku. Je to nesmysl! Chci jen dodat, že proces hledání konsenzu například se sborem expertů magistrátního odboru památkové péče a dalších nebyl dán tučným úplatkem, ale zhruba jeden a půl roku trvajícím procesem hledání nejhodnějších variant a stálým přepracováváním dokumentace. Nová výstavba památkovou zónu Bubeneč neničí, ale naopak významně zkvalitňuje její životní prostředí.

„Architekt J. Trávníček prosazuje...“ Tak to už vůbec ne. Celý proces předprojektové přípravy probíhal profesionálně a v souladu s platnou stavební legislativou, především s územním plánem. Před zahájením prací na vlastním návrhu stavby, na základě doporučení Odboru rozvoje městské části Praha 6 a zcela v souladu s metodickým pokynem k ÚP, byla zpracována „zastavovací studie“ celého prostoru mezi ulicemi U Vorlíků a ulicí Pelléovou, i když navržená stavba je jen na části tohoto území. Souhlasím s panem Biegelem, že by tyto studie měly být již dnes všude zpracovány. Zde však jde o problém pořizovatele ÚP, nikoliv „chudáka investora“. Touto studií si investor, ale především město ověřili regulativy výstavby, které vyšly z daných limitů míry využití území, a teprve po jejím kladném zhodnocení na OÚR v Pařížské se přistoupilo k pracím na návrzích vlastní stavby. Šlo

Urbanistický plán Josefa Gočára

o extrémně složité území mezi dvěma městskými liniovými stavbami. Vstoupili jsme do projektantského kontaktu s generálními projektanty městského okruhu a rychlodráhy a zajistili vzájemnou koordinaci těchto staveb s naší výstavbou. Demoliční výměr na objekty tedy neprosadil Trávníček, jak píše pan Biegel, ale jsou například součástí zařízení staveniště městského okruhu. To z hlediska technického. Z hlediska architektonického při splnění limitů ÚP pak nastartoval výše popsaný dlouhodobý proces s památkáři. Teprve po nalezení konsenzu jak výtvarného, tak technického bylo přistoupeno k územnímu řízení ukončenému vydáním ÚR. Tedy normální projektantská práce, žádné mocenské hrátky.

„Je potřebná změna systému.“ Souhlasím a zcela se zotožňuji s tímto názorem. Praha má sice územní plán, a dodávám profesionálně zpracovaný, ale ten je dnes zcela nedostatečný. Pro tak světově výjimečné město, jakým Praha zcela jasně je, nestačí běžný územní plán jako jakási, téměř jen, více méně plošná statistika zastavitelných a nezastavitelných katastrálních ploch. Zde zcela

chybí prostorové prověření všech městotvorných atributů Prahy. Je třeba, při respektování stávající legislativy, nezůstat u ÚP a pokračovat dál.

Regulační plán, ale ne „per partes“ pro jednotlivé městské zóny, ale prostě pro celou Velkou Prahu! A nebát se stanovit uliční čáry, výšky zastavění (přímo, či po urbanistických studiích, soutěžích atp.) a hlavně v celém rozsahu města. Jak to vypadá, když se pražská výstavba ponechá bezlimitní volnosti, známe všichni. Ostatně kdyby limity byly, tak asi s panem Biegelem takto nediskutujeme.

Zde se zotožňuji i s názorem Jiřího Hružy (Urbanistický a územní rozvoj, 6/2002, „Počátky českého moderního urbanismu a dnešek“), volajícím po obnově činnosti obdoby Státní regulační komise – Útvaru hlavního architekta s vlastní regulační kanceláří (určitě menší než dnešní ÚRM), zřízenou parlamentním zákonem pro hl. město, tak jako to Praha měla v období první republiky. Zcela urbanisticky nepředznamenané, neřešené nebo nevhodně řešené prostory jak ve městě – Letenská pláň, Pankrácká pláň, břehy Vltavy, žižkovské nákladové nádraží a třeba křižovatka Ohrada, okolí

hotelu Hilton..., tak neřešené prostory mimo správné hranice města, kde pokračuje živelný rozvoj ve volné krajině, „urban sprawl“ zcela bez limitů, jsou dostatečným argumentem pro posílení role „architekta“ Prahy.

Věřím, že rozhodnutí o zahájení soudobé urbanizace náročného prostoru „Špejchar – sz část Letenské pláně“, vyvolané především výhledem na realizaci velkých liniových staveb Městského okruhu a rychlodráhy a vhodně doplněné spoluprací soukromého investora, zajišťujícího výstavbu budov urbanizujících prostor na východ od špejcharské křižovatky, je správné a tento prostor po svém řešení již dlouho volal. Jako architekt jsem rád, že v našem případě, stavbě v okolí Letenské pláně, jsme mohli čerpat z jediného, ale o to kvalitnějšího, co k danému prostoru Praha má – z urbanistického materiálu architekta Gočára. Díky, pane architekto.

JAROSLAV TRÁVNÍČEK

AUTOR JE ARCHITEKT

TITULEK REDAKCE

Jaroslav Trávníček, novostavba na Letné, zákresy do fotografie

Nadhledová perspektiva urbanistické studie, která předcházela zpracování návrhu stavby

Letecký snímek Letné (ortofotomapa)

